

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA
O POTVRĐIVANJU OKVIRNOG SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I
EUROPSKE ZAJEDNICE O OPCIM NACELIMA SUDJELOVANJA
REPUBLIKE HRVATSKE U PROGRAMIMA ZAJEDNICE,
S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Republike Hrvatske i Europske zajednice o općim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice sadržana je u odredbi clanca 139. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01-pročišćeni tekst, i 55/01-ispravak).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTICI

Prvi ugovorni odnos između Republike Hrvatske i Europske unije uspostavljen je potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 29. listopada 2001. godine, koji predstavlja pravni temelj i sadržajni okvir odnosa Republike Hrvatske i Europske unije.

U dalnjem razvoju odnosa između Republike Hrvatske i Europske unije, u prosincu 2002. godine Europsko vijeće je u Kopenhagenu potvrdilo europsku perspektivu zemalja zapadnog Balkana kao potencijalnih kandidata, i naglasilo svoju odlucnost u pružanju potpore njihovim nastojanjima u približavanju Europskoj uniji. U lipnju 2003. godine u Solunu, Proces stabilizacije i pridruživanja kao okvir za europski smjer zemalja Zapadnog Balkana pojачan je elementima iz procesa proširenja te je usvojena Solunska agenda za Zapadni Balkan „prema europskim integracijama“ ciji je cilj daljnje jacanje povlaštenih odnosa između EU i zapadnog Balkana na temelju iskustva proširenja.

Europsko vijeće je tijekom sastanka na vrhu u Solunu usvojilo zaključak o otvaranju programa Zajednice državama Procesa stabilizacije i pridruživanja. U prosincu 2003. godine, Europska komisija je Vijecu i Parlamentu EU iznijela priopcenje kojim se zemlje Zapadnog Balkana upoznaju s pripremama za uključivanje u programe i agencije Zajednice.

Programi Zajednice predstavljaju integrirani niz aktivnosti koje usvaja Europska zajednica ili Unija u svrhu promicanja suradnje između država članica u razlicitim područjima povezanim s politikama Zajednice i to u razdoblju od nekoliko godina. Programi Zajednice su, temeljem posebne stavke u Općem proračunu EU, u pravilu namijenjeni državama članicama Europske unije, ali neki od njih otvoreni su i državama koje se nalaze u procesu približavanja Uniji. Kao takvi smatraju se jednim od važnijih instrumenata pretpripravnog strategije, odnosno upoznavanja država kandidatkinja za članstvo u EU s metodama rada Europske unije, te njihovu integraciju u sektorske politike Unije u očekivanju pristupanja. Republika Hrvatska je do sada sudjelovala u ogranicenom broju programa Zajednice otvorenih trećim zemljama, na području istraživanja i razvoja, politike obrazovanja mladih i zaštite okoliša.

Vlada Republike Hrvatske je u ožujku 2002. godine sklopila s Europskom komisijom Okvirni sporazum u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoci Europske zajednice (Narodne novine - Medunarodni ugovori br. 8/2002) koji uređuje sudjelovanje Republike Hrvatske u programima pomoci CARDS, OBNOVA i PHARE. Predmetni sporazum ne pokriva sudjelovanje Hrvatske u programima Zajednice te je to pitanje potrebno urediti posebnim medunarodnim ugovorom.

Europsko vijeće je 17. i 18. lipnja 2004. godine odlucilo da je Hrvatska država kandidatkinja, i da je potrebno pokrenuti proces pristupanja. Okvirnim sporazumom između Republike Hrvatske i Europske zajednice o općim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice pruža se mogućnost sudjelovanja u proširenom broju programa otvorenih državama kandidatkinjama za članstvo u Europskoj uniji.

Ministar vanjskih poslova g. Miomir Žužul potpisao je Okvirni sporazum 22. studenog 2004. godine u Bruxellesu.

Postupak otvaranja programa Zajednica za države kandidatkinje provodi se u nekoliko faza. Države kandidatkinje najprije sukladno informativnim razgovorima s Europskom komisijom, administrativnim i financijskim uvjetima za sudjelovanje u programima Zajednice odreduju prioritetne programe Zajednice u kojima će sudjelovati. Nakon toga podnose formalni zahtjev za sudjelovanje u programu. Potom slijede pregovori i sklapanje memoranduma o razumijevanju, te utvrđivanje godišnjeg financijskog doprinosa kandidatkinja za pokrivanje punih troškova sudjelovanja u programu, s time da se u prve tri godine odreduje smanjeni doprinos, a nakon toga puni doprinos. Pritom je otvorena mogućnost sufinanciranja iz PHARE-a u visini do 10 % ukupne nacionalne godišnje alokacije za PHARE. Sufinanciranje ne smije biti veće od 75% vrijednosti doprinosa za određeni program.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Okvirnim sporazumom uspostavlja se pravni okvir za sudjelovanje Republike Hrvatske u programima Zajednice.

U skladu s listom programa Zajednice koja je definirana u lipnju 2004. godine, u dodatku Okvirnog sporazuma navedeni su tekuci programi Zajednice, njih dvadeset i pet, koji će biti otvoreni za sudjelovanje Republike Hrvatske nakon njegovog stupanja na snagu.

Osim tekucih programa, Okvirni sporazum će također uređivati programe Zajednice obnovljene nakon njegova stupanja na snagu, kao i novopokrenute programe Zajednice, ako sadrže uvodnu klauzulu koja predviđa sudjelovanje Republike Hrvatske.

Sukladno odredbama Sporazuma, predstavnicima država kandidatkinja omogućeno je da u svojstvu promatraca budu prisutni na sastancima programskega odbora, a zainteresiranim da predlažu projekte pod istim uvjetima kao i sudionici iz država članica.

Sudjelovanje država kandidatkinja u programima Zajednice odvija se u skladu s nacelom potpune uključenosti građana i nacionalnih tijela tih država na isti nacin kao i onih iz država članica, te nacelom zajednicke odgovornosti putem sufinanciranja. Detalji svakog pojedinog programa, te administrativni i financijski uvjeti za sudjelovanje Republike Hrvatske u takvim programima, uredit će se posebnim memorandumima o razumijevanju.

Korištenje sredstava iz programa PHARE ne podliježe odredbama predmetnog Sporazuma, već se uređuje posebnim financijskim sporazumom.

Sporazum se teritorijalno primjenjuje na područje nadležnosti i pod uvjetima propisanim Ugovorom o osnivanju Europske zajednice s jedne strane i na područje Republike Hrvatske s druge strane.

Okvirnim sporazumom se predviđa njegova primjena na neodređeno razdoblje, uz mogućnost otkaza Sporazuma uz prethodnu pismenu obavijest upucenu drugoj ugovornoj stranci. Sporazum se prestaje primjenjivati šest mjeseci nakon dana obavijesti.

Nadalje, na temelju stvarnog sudjelovanja Republike Hrvatske u jednom ili nekoliko programa Zajednice, obje ugovorne stranke mogu izmijeniti primjenu Sporazuma najkasnije tri godine od dana stupanja na snagu Sporazuma, a nakon toga svake tri godine.

IV. OCJENA SREDSTVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Nije moguce predvidjeti ukupne financijske obveze Republike Hrvatske koje ce proizlaziti iz provedbe Okvirnog sporazuma izmedu Republike Hrvatske i Europske zajednice o općim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice.

Detalji svakog pojedinog programa, te administrativni i financijski uvjeti za sudjelovanje Republike Hrvatske u takvim programima, uredit ce se pojedinacnim medunarodnim ugovorima, za primjenu kojih ce biti potrebno osigurati financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske. Dio doprinosova koje Republika Hrvatska treba uplatiti u proračun Europske unije za sudjelovanje u programima Zajednice može se pokriti iz pretpriistupnog programa PHARE i to do maksimalno 75 % iznosa doprinosova.

Vlada RH je 10. ožujka 2005. donijela zaključak kojom se pokreće postupak pristupanja 9 programa Zajednice u 2006. godini: 6. okvirni program za istraživanje i razvoj, Inteligentna energija u Europi, IDAbc, Carine 2007, Jednakost spolova, Fiscalis 2007, Višegodišnji program za malo i srednje poduzetništvo, Mjere Zajednice na području zapošljavanja, Marco Polo. Ukupni financijski doprinos za 2006. godinu iznosi 9, 317 000 milijuna € od cega je doprinos iz proračuna 5,334 000 milijuna € (39,418 260 milijuna kuna), dok se programom PHARE sufinancira 3, 982 750 milijuna €

	Phare sufinanciranje	Financijski doprinos iz proračuna	Ukupni financijski doprinos programima
	€	€	€
6. okvirni program za istraživanje i razvoj	3,000,000	5,000,000	8,000,000
Inteligentna energija Europa	375,000	125,000	500,000
Višegodišnji program za malo i srednje poduzetništvo	300,000	100,000	400,00
IDAbc	65,250	21,750	87,000
Carine 2007	60,000	20,000	80,000
Jednakost spolova	20,000	10,000	30,000
Fiscalis 2007	67,500	22,500	90,000
Marco Polo	75,000	25,000	100,000
Mjere Zajednice na području zapošljavanja	20,000	10,000	30,000
UKUPNO	3,982,750	5,334,250	9,317,000

Isto tako, slijedom predmetnog Zaključka, Vlada RH je zadužila resorna tijela državne uprave nadležna za navedene programe da osim financijskih osiguraju i kadrovske uvjete za sudjelovanje u istim.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Osnova za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine" br. 71/00., 129/00., 117/01., 6/02. – procisceni tekst, br. 41/02. , 91/03. i 58/04.), a temelji se na drugim, osobito opravdanim državnim razlozima.

Osobito opravdani državni razlozi ogledaju se u tome što bi potvrđivanjem Okvirnog sporazuma između Republike Hrvatske i Europske zajednice o općim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice, Republika Hrvatska potvrdila svoju odlucnost intenzivnog približavanja EU s ciljem ostvarivanja punopravnog clanstava, buduci da su programi Zajednice jedan od važnijih instrumenata prepristupne strategije kojima se upoznaje država kandidatkinja za clanstvo u Europskoj uniji s metodama rada Unije, te se time omogucuje integracija u sektorske politike Unije u ocekivanju pristupanja.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja medunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana vec potpisanim medunarodnim ugovorom, kao i na cinjenicu da se u ovoj fazi postupka u pravilu ne mogu vršiti izmjene i dopune teksta Okvirnog sporazuma, predlaže se da se ovaj prijedlog Zakona raspravi i prihvati po hitnom postupku, objedinjujući prvo i drugo citanje.

VI. KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU OKVIRNOG SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE ZAJEDNICE O OPCIM NACELIMA SUDJELOVANJA REPUBLIKE HRVATSKE U PROGRAMIMA ZAJEDNICE

Na temelju clanca 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju medunarodnih ugovora ("Narodne novine", broj 28/96), a polazeci od clanca 139. Ustava Republike Hrvatske, predlaže se da Vlada Republike Hrvatske pokrene postupak donošenja, po hitnom postupku, Zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Republike Hrvatske i Europske zajednice o općim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice.

Konacni prijedlog Zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoci Europske zajednice, s obrazloženjem, glasi:

**KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRDIVANJU
OKVIRNOG SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE ZAJEDNICE
O OPCIM NACELIMA SUDJELOVANJA
REPUBLIKE HRVATSKE U PROGRAMIMA ZAJEDNICE**

Clanak 1.

Potvrduje se Okvirni sporazum izmedu Republike Hrvatske i Europske zajednice o opcim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice, potpisani u Bruxellesu 22. studenog 2004. godine u izvorniku na ceškom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grckom, latvijskom, litvanskem, madarskom, nizozemskom, njemackom, poljskom, portugalskom, slovackom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i hrvatskom jeziku.

Clanak 2.

Tekst Okvirnog sporazuma iz clanka 1. ovoga Zakona u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

Clanak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je Vlade Republike Hrvatske i drugih državnih tijela u ciji djelokrug ulaze pitanja obuhvacena Okvirnim sporazumom iz clanca 1. ovoga Zakona.

Clanak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Okvirni sporazum iz clanca 1. ovoga Zakona nije na snazi te ce se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, u skladu s odredbom clanca 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju medunarodnih ugovora, nakon njegovog stupanja na snagu.

Clanak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:

Zagreb,

HRVATSKI SABOR
predsjednik
Vladimir Šeks,v.r.

**OBRAZLOŽENJE KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU OKVIRNOG
SPORAZUMA IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE I REPUBLIKE HRVATSKE O OPCIM
NACELIMA SUDJELOVANJA
REPUBLIKE HRVATSKE U PROGRAMIMA ZAJEDNICE**

Clankom 1. ovog Zakona propisano je da se potvrđuje Okvirni sporazum između **Republike Hrvatske i Europske zajednice** o opcim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice sukladno odredbi clanca 139. Ustava Republike Hrvatske cime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana Sporazumom. Okvirni sporazum u izvorniku je na ceškom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, latvijskom, litvanskom, madarskom, nizozemskom, njemackom, poljskom, portugalskom, slovackom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i hrvatskom jeziku

Clanak 2. sadrži tekst Okvirnog sporazuma između Republike Hrvatske i Europske zajednice o opcim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice.

Clankom 3. utvrđeno je da je provedba Zakona u djelokrugu Vlade Republike Hrvatske i drugih tijela u ciji djelokrug ulaze pitanja obuhvacena Sporazumom.

Clankom 4. utvrđeno je da danom stupanja na snagu ovog Zakona Okvirni sporazum između **Republike Hrvatske i Europske zajednice** o opcim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice nije na snazi, vec ce se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, u skladu s odredbom clanca 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njegovog stupanja na snagu.

Clankom 5. utvrđuje se stupanje na snagu Zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Europske zajednice i Republike Hrvatske o opcim nacelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice.